

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ

Кафедра технології кормів та годівлі тварин

ЗАТВЕРДЖУЮ
Завідувач кафедри ТКіГТ

 Ю.В. Бондаренко

« 06 » листопада 2020 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ (СИЛАБУС)

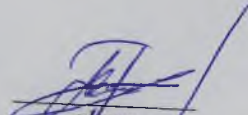
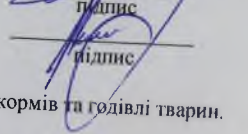
БК 7 Цивільний захист

Напрямок підготовки: 20 Аграрні науки та продовольство
Спеціальність: 204, Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва
Освітня програма: Технологія виробництва молока і яловичини
Факультет: Біолого-технологічний факультет

Суми 2020-2021 рік

Робоча програма з дисципліни «Цивільний захист» для студентів напрям підготовки: 204, Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва, ОП «Технологія виробництва молока і яловичини»

Розробники:
канд. с.-г. наук, доцент Самохіна Євгенія Анатоліївна
старший викладач Михалко Олександр Григорович

підпис

підпис

Робоча програма схвалена на засіданні кафедри Технології кормів та годівлі тварин.
Протокол від 05 червня 2020 року №12

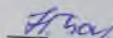
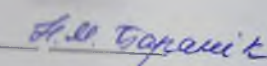
Завідувач кафедри технології кормів та годівлі тварин Ю.В. Бондаренко
(підпис)

Погоджено:
Гарант освітньої програми
«Технологія виробництва молока і яловичини»

 В.О. Опара

Декан біолого-технологічного факультету

Методист відділу якості освіти,
ліцензування та акредитації

Зареєстровано в електронній базі: дата: "06" "07" 2020 року

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Галузь знань, напрям підготовки, освітньо-кваліфікаційний рівень	Характеристика навчальної дисципліни денна форма ТВМЯ_м
Кількість кредитів – 5	Галузь знань: 20 Аграрні науки та продовольство	Нормативна
Модулів – 2	Спеціальність: 204, Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва ОП «Технологія виробництва молока і яловичини»	Рік підготовки: 2020-2021
Змістових модулів - 2		Курс: 1
Загальна кількість годин - 150		Семестр: 2-й
Тижневих годин для заочної форми навчання: аудиторних – 2 самостійної роботи студента - 2,		Лекції: 30 год.
		Практичні заняття: 30 год.
	Лабораторні заняття: -	
	Самостійна робота: 90 год.	
	Освітній ступінь: магістр	Індивідуальні завдання: -
		Вид контролю: Модуль: письмове тестування, усне опитування, захист реферату СРС: тестування Залік

Примітка. Співвідношення кількості годин аудиторних занять до самостійної і індивідуальної роботи становить:

для денної форми навчання спеціалістів – 40/60 (60/90)

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета: формування у студентів здатності творчого мислення, вирішувати складні проблеми інноваційного характеру і приймати продуктивні рішення у сфері цивільного захисту з урахуванням особливості майбутньої професійної діяльності випускників, а також досягнення науково-технічного прогресу.

Завдання: передбачає засвоєння студентами новітніх теорій, методів і технологій з прогнозування надзвичайних ситуацій, побудову моделей їхнього розвитку, визначення рівня ризику та обґрунтування комплексу заходів, спрямованих на відвернення надзвичайних

- СНАУ, 2020 рік
- Михалко О.Г., Самохіна Є.А. 2020 рік

ситуацій, захисту персоналу, населення, матеріалів та культурних цінностей в умовах надзвичайних ситуацій, локалізації та ліквідації їхніх наслідків.

У результаті вивчення навчальної дисципліни студент повинен:

знати:

- стан та правові основи цивільного захисту, його завдання та принципи побудови;
- свої обов'язки за напрямком професійної діяльності з урахуванням завдань у цивільному захисті.
- методи та інструментарій моніторингу при надзвичайних ситуаціях, побудови моделей (сценарію) їх розвитку та оцінку їх соціально-економічних наслідків.
- приймати рішення з питань цивільного захисту в межах своїх повноважень.

вміти:

- проводити ідентифікацію, дослідження умов виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій та забезпечувати скоординовані дії щодо їх попередження на об'єктах відповідно до своїх професійних обов'язків.
- застосовувати методiku з прогнозування та оцінки обстановки в зоні надзвичайних ситуацій, (розраховувати параметри вражаючих чинників джерел надзвичайних ситуацій що контролюються і використовуються для прогнозування, визначення складу сил, засобів і ресурсів для подолання наслідків надзвичайних ситуацій).
- впроваджувати превентивні та оперативні (аварійні) заходи цивільного захисту.
- інтерпретувати новітні досягнення в теорії та практиці управління безпекою у надзвичайних ситуаціях.
- забезпечувати якісне навчання працівників об'єкта з питань цивільного захисту, надавати допомогу та консультацію працівникам організації (підрозділу) з практичних питань захисту у надзвичайних ситуаціях.
- оцінювати стан готовності підрозділу до роботи в умовах загрози і виникнення надзвичайних ситуацій за встановленими критеріями та показниками.

3. Програма навчальної дисципліни

(„Цивільний захист” для підготовки магістрів галузі 20 Аграрні науки та продовольство, спеціальності 204 Технологія виробництва і переробки продукції тваринництва - затверджено навчально методичною радою СНАУ від 16.01.17 р. Пр. № 5)

Змістовий модуль 1. Загальна підготовка з питань цивільного захисту

Тема 1. Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій. Основи цивільного захисту в Україні. Основні поняття і визначення. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайні ситуації. Класифікація надзвичайних ситуацій. Основні причини виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідація їх наслідків. Моніторинг потенційно-небезпечних об'єктів.

Тема 2. Планування з питань цивільного захисту. Загальні принципи планування заходів цивільного захисту. Вимоги до складу, змісту та форми плануючих документів. Методика розроблення планів з попередження надзвичайних ситуацій. Структура і зміст плану цивільного захисту об'єкта на мирний час і на особливий період. Довгострокові документи і документи підготовки цивільного захисту об'єкта господарювання в поточному році. Плануючі документи з теоретичного і практичного навчання персоналу об'єкта господарювання до дій у надзвичайних ситуаціях.

Тема 3. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист об'єктів господарювання. Оцінити вплив ударної хвилі при вибуху газоповітряної суміші. Визначити вплив ударної хвилі на людей та тварин. Розрахувати ступені руйнування об'єкта та їх характеристику. Оцінити послідовність вибуху газоповітряної суміші для визначення стійкості роботи об'єкта. Вивчити основні поняття та визначення пожежної безпеки. Категорії приміщень і будівель за вибухопожежною і пожежною безпекою. Ознайомитись з класифікацією пожежонебезпечних та вибухонебезпечних зон. Проаналізувати систему протипожежного та противибухового захисту. Захист людей та матеріальних цінностей. Послідовно оцінити пожежну обстановку.

Тема 4. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного, біологічного зараження. Ознайомитись з основними поняттями оцінки радіаційної, хімічної, метеорологічної обстановки. Вивчити методи оцінки радіаційної обстановки при аварії на АЕС і послідовність її проведення. Визначити параметри зон забруднення радіоактивних речовин. Розв'язання типових завдань. Режими захисту при аварії на АЕС. Вивчити методи оцінки хімічної обстановки і послідовність її проведення. Розрахунок масштабів хімічного забруднення. Розв'язання типових завдань. Планування заходів із запобігання поширенню інфекційних захворювань з первинного осередку. Зона і осередок біологічного ураження. Ознайомитися з способами евакуації і розосередження міського населення в надзвичайних ситуаціях.

Тема 5. Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС. Освоїти методiku оцінки інженерної обстановки. Зробити розрахунок необхідної кількості рятувальників і техніки. Оцінити збитки від наслідків надзвичайних ситуацій. Розрахувати збитки від втрати життя та здоров'я населення.

Змістовий модуль 2. Профільна підготовка з питань цивільного захисту

1. Тема 6. Забезпечення заходів і дій в межах Єдиної системи цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва. Стійкість діяльності об'єктів виробництва та переробки продукції тваринництва. Основні фактори, які впливають на стійку діяльність об'єктів тваринництва. Напрямки і необхідні заходи підвищення стійкості діяльності об'єктів тваринництва. Використання захисної тари і матеріалів для схову, виготовлення фасованих продуктів у надійному упакуванні. Способи герметизації транспортних засобів. Захист продовольчої сировини, напівфабрикатів води і готової продукції від зараження радіоактивними, отруйними речовинами і бактеріологічними засобами.

Утилізація і знищення продуктів харчування, які не підлягають знезараженню. Стійкість діяльності об'єктів виробництва та переробки продукції тваринництва. Основні фактори, які впливають на стійку діяльність об'єктів тваринництва. Напрямки і необхідні заходи підвищення стійкості діяльності об'єктів тваринництва. Основні заходи підтримання тваринницьких ферм в готовності до захисту тварин. Зберігання кормів в умовах забруднення та зараження радіоактивними і токсичними речовинами, а також збудниками небезпечних хвороб в тваринницьких приміщеннях. Захист і охорона джерел води.

Тема 7. Спеціальна функція у сфері цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва. Ознайомитись з основами продовольчої безпеки. Оцінити вплив зовнішніх і внутрішніх чинників на рівень продовольчої безпеки та її місце в системі національної безпеки. Вивчити організацію моніторингу потенційних загроз технології виробництву продукції тваринництва. Індикатори продовольчої безпеки. Проаналізувати роботу по ліквідації епізоотій. Запобігати небезпечним захворюванням тварин. Ознайомитись з формуванням та ефективністю використання державного резерву продовольства. Здатністю держави задовольняти потреби населення продуктами харчування у разі виникнення військових конфліктів, стихійних явищ, аварій, епізоотій та епіфітотій.

4. Структура навчальної дисципліни

Назви змістових модулів і тем	Кількість годин				
	Денна форма				
	З ТВПТ м				
всього	У тому числі				
	ч	п	інд	срє	
Модуль 1. Загальна підготовка					
Тема 1. Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	24	8	12		4
Тема 2. Планування з питань цивільного захисту.	20	12	4		4
Тема 3. Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та протипожежний захист об'єктів господарювання.	20		4		16
Тема 4. Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного, біологічного зараження.	20		4		16
Тема 5. Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС	20		4		16
Разом за модулем 1	104	20	28		56
Модуль 2. Спеціальна підготовка					
Тема 6. Забезпечення заходів і дій в межах Єдиної системи цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва.	24	6	2		16
Тема 7. Спеціальна функція у сфері цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва а.	22	4			18
Разом за змістовим модулем 2	18	10	2		34
Усього годин	90	30	30		90

5. Теми лекційних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма ТВМЯ м
1	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій. 1. Всуп. 2. Державна політика України у сфері цивільного захисту. 3. Єдина державна система цивільного захисту.	2
2	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій. 1. Класифікація надзвичайних ситуацій. 2. Основні причини виникнення надзвичайних ситуацій та ліквідація їх наслідків. 3. Моніторинг надзвичайних ситуацій.	2
3	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій. 1. Моніторинг потенційно-небезпечних об'єктів. 2. Методи ідентифікації потенційно-небезпечних об'єктів. 3. Паспортизація потенційно-небезпечних об'єктів.	2
4	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій. 1. Умови стійкого функціонування об'єктів економіки у надзвичайних ситуаціях. 2. Ідентифікація об'єктів підвищеної небезпеки. 3. Декларування безпеки об'єктів підвищеної небезпеки. 4. Методика визначення класу підвищеної небезпеки об'єкта за кількістю небезпечної речовини.	2
5	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту. 1. Загальні принципи планування заходів цивільного захисту. 2. Методика розроблення планів з попередження надзвичайних ситуацій. 3. Структура і зміст плану цивільного захисту об'єкта на мирний час і на особливий період.	2
6	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту. 1. Довгострокові документи і документи підготовки цивільного захисту об'єкта господарювання в поточному році. 2. Здійснення підготовки населення на підприємствах до дій при виникненні надзвичайних ситуацій. 3. Планування та облік підготовки з цивільного захисту на підприємствах.	2
7	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту. 1. Загальні положення розроблення планів цивільного захисту установ, організацій на особливий період. 2. Зразок плану цивільного захисту установ, організацій на особливий період.	2
8	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту. 1. Основні положення з планування, організації та підготовки комплексних об'єктових навчань та комплексних об'єктових тренувань.	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма ТВМЯ_м
	2. Керівництво та посередницький апарат навчання (тренування). 3. Підготовка комплексного об'єктового навчання (тренування). 4. Загальні вимоги до методики проведення комплексних об'єктових навчань (тренувань).	
9	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту. 1. Розробка планів цивільної оборони (дій органів управління та сил у разі надзвичайної ситуації) підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання. 2. Зразок плану плану цивільної оборони (дій органів управління та сил у разі надзвичайної ситуації) підприємств, установ та організацій незалежно від форм власності і господарювання.	2
10	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту. 1. Планування, підготовка та проведення евакуації. 2. Планування, підготовка та проведення евакуації на суб'єктах господарювання. 3. Підготовка плану евакуації працівників.	2
11	Тема 6: Забезпечення заходів і дій в межах Єдиної системи цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва. 1. Стійкість діяльності об'єктів виробництва та переробки продукції тваринництва. 2. Основні заходи підтримання тваринницьких ферм в готовності до захисту тварин. 3. Зберігання кормів в умовах забруднення та зараження радіоактивними і токсичними речовинами. 4. Захист і охорона джерел води.	2
12	Тема 6: Забезпечення заходів і дій в межах Єдиної системи цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва. 1. Фінансування заходів з ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій. Відшкодування збитків постраждалим. 2. Страховий механізм відшкодування збитків від надзвичайних ситуацій. Забезпечення цільових видів страхування. 3. Поняття державного резерву, його склад і призначення. Утримання і розвиток Єдиної системи державного резерву. Використання матеріальних ресурсів з державного, регіонального і місцевого резерву. 4. Координація організації торгівлі продуктами харчування і товарами першочергового вжитку для постраждалого населення.	2
13	Тема 6: Забезпечення заходів і дій в межах Єдиної системи цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва. 1. Забезпечення інженерного захисту територій. Категорування міст і об'єктів. Розміщення об'єктів і планування міст. 2. Планування і забудова міст. Проектування, будівництво і реконструкція систем водопостачання, газопостачання, електропостачання і	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма ТВМЯ_м
	електров'язку. 3. Вимоги до проектування нових і реконструкції існуючих транспортних споруд та об'єктів транспорту. 4. Планувальні і конструктивні рішення сховищ і протирадіаційних укриттів. Визначення коефіцієнту ослаблення товщини різного матеріалу за шаром половинного ослаблення матеріалу.	
14	Тема 7: Спеціальна функція у сфері цивільного захисту для профілю технології та переробки виробництва продукції тваринництва. 1. Проведення інженерних робіт в осередках ураження і зонах зараження та катастрофічного затоплення. 2. Участь інженерних формувань в ліквідації масових пожеж та проведенні аварійних робіт на пошкоджених будівлях, транспортних та інших спорудах.	2
15	Тема 7: Спеціальна функція у сфері цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва. 1. Основи продовольчої безпеки. 2. Організація моніторингу потенційних загроз технології виробництву продукції тваринництва. 3. Організація роботи по ліквідації епізоотій.	2
	Разом	30

6. Теми практичних занять

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма ТВМЯ_м
1	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	2
2	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	2
3	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	2
4	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	2
5	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	2
6	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій.	2
7	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту	2
8	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту	2
9	Тема 3: Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та протипожежний захист об'єктів господарювання.	2

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма ТВМЯ_м
10	Тема 3: Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та противибуховий і протипожежний захист об'єктів господарювання.	2
11	Тема 4: Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного, біологічного зараження.	2
12	Тема 4: Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного, біологічного зараження.	2
13	Тема 5: Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС.	2
14	Тема 5: Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС.	2
15	Тема 6: Забезпечення заходів і дій в межах Єдиної системи цивільного захисту для профілю технології виробництва і переробки продукції тваринництва.	2
	Разом	30

7. Самостійна робота

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма навчання ТВМЯ_м
1	Тема 1: Моніторинг та сценарний аналіз виникнення і розвитку надзвичайних ситуацій. Основи цивільного захисту в Україні. Основні поняття і визначення. Моніторинг небезпек, що можуть спричинити надзвичайні ситуації.	4
2	Тема 2: Планування з питань цивільного захисту. Загальні принципи планування заходів цивільного захисту. Методика розроблення планів реагування на надзвичайні ситуації.	4
3	Тема 3: Методи розрахунку зон ураження від техногенних вибухів і пожеж та проти вибуховий і протипожежний захист об'єктів господарювання. Противибуховий захист. Системи оповіщення про загрозу вибуху.	16
4	Тема 4: Прогнозування обстановки та планування заходів захисту в зонах радіоактивного, хімічного і біологічного зараження. Послідовність проведення оцінки зони хімічного ураження.	16
5	Тема 5: Оцінка інженерної обстановки та соціально-економічних наслідків НС. Послідовність проведення інженерних робіт в осередках руйнувань будівель та споруд.	16
6	Тема 6: Забезпечення заходів і дій в межах Єдиної системи цивільного	16

№ з/п	Назва теми	Кількість годин
		Денна форма навчання ТВМЯ_м
	захисту для профілю технології виробництва продукції тваринництва. Основні фактори, які впливають на стійку діяльність об'єктів тваринництва. Напрямки і необхідні заходи підвищення стійкості діяльності об'єктів тваринництва. Використання захисної тари і матеріалів для схову, виготовлення фасованих продуктів у надійному упакуванні. Способи герметизації транспортних засобів. Захист продовольчої сировини, напівфабрикатів води і готової продукції від зараження радіоактивними, отруйними речовинами і бактеріологічними засобами. Утилізація і знищення продуктів харчування, які не підлягають знезараженню.	
7	Тема 7: Спеціальна функція у сфері цивільного захисту для профілю технології виробництва та переробки продукції тваринництва. Основи санітарної бробки наслення. Засоби індивідуального захисту. Прилади оадиашньої і хімічної оцінки обстановки.	18
	Разом	90

8. Методи навчання

1. Методи навчання за джерелом знань:
 - 1.1. Словесні: розповідь, пояснення, бесіда (евристична і репродуктивна), лекція, інструктаж.
 - 1.2. Наочні: демонстрація, ілюстрація, спостереження.
 - 1.3. Практичні: практична робота, вправа, виробничо-практичні методи.
2. Методи навчання за характером логіки пізнання.
 - 2.1. Аналітичний
3. Методи навчання за характером та рівнем самостійної розумової діяльності студентів.
 - 3.1. Проблемний (проблемно-інформаційний)
 - 3.2. Частково-пошуковий (евристичний)
 - 3.3. Репродуктивний
 - 3.4. Пояснювально-демонстративний
4. Активні методи навчання - використання технічних засобів навчання, ділові та рольові ігри, екскурсії, самооцінка знань, використання навчальних та контролюючих тестів, використання опорних конспектів лекцій.
5. Інтерактивні технології навчання - використання мультимедійних технологій, інтерактивної дошки та електронних таблиць.

9. Методи контролю

1. Рейтинговий контроль за 100-бальною шкалою оцінювання ЄКТС;
2. Проведення проміжного контролю протягом семестру (проміжна атестація)
3. Полікритеріальна оцінка поточної роботи студентів:
 - рівень знань, продемонстрований на практичних заняттях;
 - експрес-контроль під час аудиторних занять;
 - самостійне опрацювання теми в цілому чи окремих питань;
 - написання рефератів;
 - результати тестування;

10. Розподіл балів, які отримують студенти

Поточний контроль та самостійна робота										
Змістовий модуль 1 35 балів					Змістовий модуль 2 35 балів		СРС	Разом за модулі та СРС	Атестація	Сума
T1	T2	T3	T4	T5	T6	T7	15	85 (70+15)	15	100
10	10	5	5	5	15	10				

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсового проекту (роботи), практики відмінно	для заліку
90 – 100	A	добре	зараховано
82-89	B		
75-81	C		
69-74	D		
60-68	E	задовільно	не зараховано з можливістю повторного складання
35-59	FX		
1-34	F	незадовільно з обов'язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов'язковим повторним вивченням дисципліни

11. Методичне забезпечення

1. Конспект лекцій з дисципліни «Цивільний захист» для студентів усіх спеціальностей освітнього ступеня «магістр» денної, заочної та дистанційної форм навчання Навчально-

методичний комплекс дисципліни «Цивільний захист» для студентів на 2020-2021 навчальний рік. Суми, 2020 р., 143 с.

2. Методичні рекомендації виконання самостійної роботи з дисципліни «Цивільний захист» для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності ТВППТ (ОП"Технологія виробництва молока і яловичини "). - Суми, 2020 р., 27 с.

3. Методичні вказівки для виконання практичних занять з дисципліни «Цивільний захист» для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності ТВППТ (ОП"Технологія виробництва молока і яловичини "), Частина 1. - Суми, 2020 р., 48 с.

4. Методичні вказівки для виконання практичних занять з дисципліни «Цивільний захист» для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності ТВППТ (ОП"Технологія виробництва молока і яловичини "), Частина 2. - Суми, 2020 р., 16 с.

5. Методичні вказівки для виконання практичних занять з дисципліни «Цивільний захист» для студентів освітнього ступеня «магістр» спеціальності П ТВППТ (ОП"Технологія виробництва молока і яловичини "), Частина 3. - Суми, 2020 р., 19 с.

12. Рекомендована література

12.1 Базова література

1. Конституція України. Основний закон. – К.- № 742-VII від 21.02.2014, ВВР, 2014, № 11, ст.143.
2. Кодекс цивільного захисту України від 02.10.2012 № 5403-VI. 2. Постанова КМУ від 26.06.2013 № 444 «Про затвердження Порядку здійснення навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях».
3. Національний стандарт України «Навчання населення діям у надзвичайних ситуаціях» ДСТУ 5058:2008.
4. Положення про Єдину державну систему цивільного захисту, затверджене постановою КМ України від 09.01.2014 № 11.
5. Атаманчук П.С., Мендерецький В.В., Панчук О.П. та Чорна О.Г., (2011). Безпека життєдіяльності. Навч. посіб. Київ, Центр учбової літератури, 276 с.
6. Васійчук В.О., Гончарук В.Є., Качан С.І. та Мохняк С.М., (2010). Основи цивільного захисту: Навч. Посібник, Львів, 384 с.
7. Гончарук В.Є., Качан С.І., Орел С.М., Пудило В.І., (2010). Оцінка обстановки у надзвичайних ситуаціях. Львів, НУ «Львівська політехніка», 136 с.
8. Гавриш С.А., Гавриш А.С., (2011). Охорона праці в галузі телекомунікацій. / Нац. тех. ун-т ім. І. Сікорського. Київ, НТУУ «КПІ», 439 с.
9. Гудович О.Д., Ісмагілов І.Н., Потеряйко С.П., (2011). Організація управління цивільним захистом на підприємствах, в установах та організаціях: навч. посіб. Київ, ІДУЦЗ, 537 с.
10. Деревинський Д.М., (2013). Інженерний захист населення і територій при надзвичайних ситуаціях: навч. посіб. Київ, ЗАТ «Українська технологічна група», 78 с.
11. Запорожець О.І., (2019). Цивільний захист. Посібни. Київ, Центр навчальної літератури (ЦУЛ), 264 с.
12. Зеркалов Д.В., (2011). Безпека життєдіяльності. Навчальний посібник. Київ, Основа, 526 с. (Режим доступу вільний <http://www.zerkalov.kiev.ua/node/11>)
13. Ковжого С.О., (2012). Цивільний захист і охорона праці в галузі. Навчальний посібник. Харків, «Право», 193 с.
14. Кучма М.М., (2014). Цивільна оборона (цивільний захист): навч. Посібник. Львів, Магнолія, 296 с.
15. Левченко О.Г., (2019). Охорона праці та цивільний захист. Підручник. Київ, КПІ ім. Ігоря Сікорського, 409 с.
16. Левчук К. О., Романюк Р. Я., Толоч А.О., (2016). Цивільний захист. Навчальний посібник для студентів вищих навчальних закладів. Дніпродзержинськ «ДДТУ», 325 с.
17. Олійник П.В., (2013). Цивільний захист. Підручник для студентів вищих навчальних

закладів. Вінниця., Нова книга, 328 с.

18. Сисоєнко Н.В., (2012). Цивільний захист: навч.-метод. посіб. Черкаси, 308 с.
19. Стеблюк М.І., (2010). Цивільна оборона і цивільний захист. Київ, Знання, 487 с.
20. Третьякова Л.Д., (2018). Курс лекцій з дисципліни «Охорона праці та цивільний захист». Київ, НТУУ «КПІ» ІБЕ., Електронне видання.

12.2 Допоміжна література

1. Про захист людини від впливу іонізуючих випромінювань: Закон України від 14 січня 1998 р. – 4 К., 1998.
2. Закон України “ Про правовий режим воєнного стану”. – К. Урядовий кур’єр, 14.06.2000.- №107.
3. Закон України “ Про захист людини від інфекційних хвороб”. – К. 06.04.2000. №1645-III.
4. Закон України “ Про зону надзвичайної екологічної ситуації”. – К.13.07.2000.-№1908- III.
5. Закон України “ Про об’єкти підвищеної небезпеки”. – К.18.01.2001.-№2245- III.
6. Закон України “ Про зону надзвичайної екологічної ситуації” від 13.07.00. №08-III.
7. Закон України “Про правовий режим території, що зазнала радіоактивного забруднення внаслідок Чорнобильської катастрофи”. – К.: Відомості Верховної Ради України, 1991. – № 16. – Ст. 198; 1992., № 13. – Ст. 177.
8. Закон України “ Про правовий режим надзвичайного стану”. - К.Урядовий кур’єр, 14.06.2000.-№107.
9. Закон України “ Про аварійно – рятувальні служби”. - К.Урядовий кур’єр, 14.12.1999. - №1281.
10. Закон України “ Про захист населення і територій від надзвичайних ситуацій техногенного та природного характеру”. - К.Урядовий кур’єр, 16.09.2000. - №149.
11. Постанова КМ України “ Про Державну комісію з питань техногенно-екологічної безпеки та надзвичайних ситуацій” від 16.02.98 №174 (із зм. і доп., внесеними постановами КМ України від 24.09.99 №1763, від 21.10.99 №43).
12. Постанова КМ України “ Про порядок формування розміщення та проведення операцій з матеріальними цінностями Державного резерву” від 08.10.97 року №1129.
13. Постанова КМ України “ Про номенклатуру та обсягів продукції Державного матеріального резерву” від 07.08.98 року №1245-46.
14. Постанова КМ України “ Про розбронювання матеріальних цінностей мобілізаційного резерву та створення запасів матеріально-технічних ресурсів для виконання першочергових робіт під час ліквідації наслідків надзвичайних ситуацій” від 15.04.97 року №338-027.
15. Постанова КМ України “ Про затвердження особливостей формування та проведення операцій з матеріальними цінностями мобілізаційного резерву” від 29.01.98 року №100-03.
16. Постанова КМ України “ Про затвердження Положення про організацію оповіщення і зв’язку у надзвичайних ситуаціях” від 15.02.99 №2.
17. Постанова КМ України “ Про Основні засади створення в Україні підсистеми рятування і ліквідації небезпечних забруднень на воді єдиної державної системи запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного характеру” від 5.10.98 №1599.
18. Постанова кабміну України ” Про єдину державну систему запобігання і реагування на надзвичайні ситуації техногенного та природного характеру” К.03.08.1998.-№1198.
19. Указ Президента України “ Про систему реагування на надзвичайні ситуації на водних об’єктах” від 15.06.01 №436/2001.
20. ДСТУ Б А.2.2-7:2010. Проектування. Розділ інженерно-технічних заходів цивільного захисту (цивільної оборони) у складі проектної документації об’єктів. Київ. – Мінрегіонбуд України, -2010.

13. Інформаційні ресурси

1. Офіційне інтернет-представництво Президента України <http://www.president.gov.ua/>.
2. Верховна Рада України <http://www.rada.kiev.ua>.
3. Кабінет Міністрів України <http://www.kmu.gov.ua/>.
4. Міністерство освіти і науки, молоді та спорту України <http://www.mon.gov.ua>, www.osvita.com.
5. Міністерство екології та природних ресурсів України <http://www.menr.gov.ua/>.
6. Державна служба України з питань надзвичайних ситуацій <https://www.dsns.gov.ua>
7. Рада національної безпеки і оборони України <http://www.rainbow.gov.ua/>.
8. Постійне представництво України при ООН <http://www.uamission.org/>.
9. Сайт, присвячений землетрусам та сейсмічному районуванню території <http://www.scgis.ru/russian/>.
10. Сайт, присвячений надзвичайним ситуаціям природного характеру <http://chronicl.chat.ru/>.
11. Офіційний сайт Американського вулканологічного товариства <http://vulcan.wr.usgs.gov/> (англійською мовою).
12. Український інститут досліджень навколишнього середовища і ресурсів при Раді національної безпеки і оборони України <http://www.ertiu.ukrtel.net/index.htm>.
13. Навчальне середовище платформи Moodle CHAU <https://cdn.snau.edu.ua/moodle/course/view.php?id=3696>